

ՏԻԳՐԱՆ ՄԱՆՍՈՒՐՅԱՆ

Հայ կոմպոզիտոր, ՀԽՍՀ ժողովրդական արտիստ

ԵՐԿԱՐ ՕՐԵՐ ՀԱՅՈՑ ՀՈՐ

Տասնամյակներ առաջ հազիվ թե ակնկալեի Վեհափառ հոր հետ այն անձնական մտերմությունը, որ այսօր պատիվն ունեմ վայելելու:

Այնպես չէ, որ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ մարդկային այս գեղեցիկ կապն այս կամ այն չափի ու ձևի արգելքներ հաղթահարելու ճանապարհով է գոյացել:

Հիշում եմ այն լուսավոր օրերից մեկը, երբ Վեհափառ հոր հետ Վեհարանի մուտքին համեստ մի թեյասեղանի շուրջ խաղաղ ու գեղեցիկ զրույցի մեջ էինք: Երբեմն իմ հայացքն ուղղում էի ծաղկաշատ պարտեզի խորքը՝ այդ կողմերում փնտրելով Կոմիտաս վարդապետի աներեւույթ տեսիլքը, եւ հետո վերադառնում էինք լուսնային գունազարդող թեթևասահ խոսք ու զրույցին:

Իմացա, որ լավագույնս տեղյակ է մեր երաժշտության կարող ուժերի մասին: Այսօր եւս գիտի յուրաքանչյուր խմբավարի, երաժշտատեսաբանի, նվագողի, երգիչ-երգչուհու դերն ու արժեքը: Իմ երաժիշտ ընկերներից շատերի՝ գոհունակության խոսքն եմ լսել Վեհափառի՝ իրենց արվեստի հանդեպ տված գնահատանքի առիթով:

2004 թ. արժանացա Հայ եկեղեցվո ս. Սահակ—ս. Մեսրոպ շքանշանին: Ավելի ճիշտ՝ արժանացանք: Վեհափառ տերը ինձ հետ միասին տիկնոջս էլ էր նույն շքանշանին արժանացրել՝ առ ի գնահատանք նրա երաժշտական-մանկավարժական երկարատեւ աշխատանքի: Անհամեստություն թող չհամարվի, բայց ինձ թվաց, որ Հայոց Վեհափառը գնահատել էր նաեւ տիկնոջս՝ իմ պահապան հրեշտակը լինելը... որ դրանով ուզում էր արտահայտել, թե ինչքան է գնահատում կնոջս ջանքերն ու զոհողությունները, որոնց շնորհիվ ես կարողանում էի առավել նվիրումով

ծառայել երաժշտությանը: Այդ օրը մեր ընտանիքի, մեր տան հիշարժան օրերից մեկը դարձավ:

2007 թվին բարեբախտությունն ունեցա խաչի կնքահայր լինելու հունվարի վեցի սուրբ Ծննդյան ու Աստվածահայտնության եւ Զրօրհների պատարագին: Անասելի հուզված էի: Շապիկ էի հագել, կոշիկներս փոխարինել հողաթափերով ու թոռանս հետ կանգնել խորանի առջեւ: Իմ դերը միայն խաչը գրկելն էր: Հնչում էին մեր խնկաբույր աղոթքները, հնչում էր պատարագիչ Վեհափառ հոր ձայնը, իսկ ես մտածում էի, որ ոչ վաղ անցյալին, այս խորանից հնչում էր Կոմիտաս վարդապետի ձայնը... այս կամարների տակ քանի՞ սուրբ Ծնունդ, սուրբ Հարության տոն է երգել Կոմիտաս վարդապետը: Արդյոք նոյն խաչն էր այդ ժամանակ էլ... խաչը ծանր էր: Վեհափառ հայրապետը գիտեր դա: Ամեն անգամ, երբ փակվում էր սուրբ խորանի վարագույրը, անմիջապես դիմում էր դպիրներից կամ սարկավազներից մեկին ու կարգադրում գրկիցս մի կարճ պահով վերցնել խաչը, ու ես մի պահ հանգստանում էի իմ քաղցր բեռից:

Հիշում եմ ինչպիսի՜ հոգու թեթեւություն էր Վեհափառ հոր կողքից խաչը գրկած թափորով դուրս գալը Ս. էջմիածնի բակ, հավատացյալ ժողովրդի միջով անցնելը: Մինչեւ վերջ էլ չէի հավատում, որ խաչը իմ տուն էր գալու ու մնալու որոշ ժամանակ:

Պատիվ եմ ունեցել բազում առիթներով Վեհափառ հոր հյուրը լինելու զանազան պաշտոնական ընդունելություններին: Շատ տպավորված եմ 2015 թ. Հայոց ցեղասպանության նահատակների սրբադասման իր նախաձեռնությամբ:

Բախտ եմ ունեցել Վեհափառ հոր հետ ճանապարհորդելու Վատիկան, իր՝ հերթական, իսկ ինձ համար եզակի պատիվ հանդիսացող մի առաքելությամբ: Հայտնել էի մեր կաթողիկոսին, որ ս. Ներսես Շնորհալու «Հավատով խոստովանիմ»-ի հիման վրա գործ էի գրել Հռոմի Պապին նվիրված: Ի միջի այլոց փափագ էի հայտնել այդ գործի նվագագրությունը Պապին նվիրելու. ու մոռացել այդ մասին: Վեհափառը չէր մոռացել: Որոշ ժամանակ անց, մի օր էլ միասին ճանապարհ ընկանք դեպի Իտալիա:

Ասում են, որ լավ ես ճանաչում այն մարդուն, ում հետ կամ ծառայել ես, կամ ճանապարհ գնացել: Այս ճանապարհորդության ժամանակ ես համոզվեցի, թե մեր բազմակողմանի զարգացած, բազմահմուտ հոգեւորական Վեհափառ տերը նաեւ ճամփի հոգատար ու ուշադիր ընկեր է,

ջերմ ու անմիջական ընկերակից: Հոգուս ու սրտիս շատ թանկ է հուշը միասին անցկացրած այդ օրերի: Մեծ պատիվ էր նաեւ Վեհափառ հոր կողքին ու նրա երաշխավորութեամբ մեր մյուս հայրապետի ստեղծագործութեան հիման գրածս գործը նվիրել Պապին:

Տարիների ընթացքում բազմիցս առիթ եմ ունեցել հիանալու Վեհափառ հոր հայագիտական բազմաճյուղ գիտելիքների խորութեամբ, երիտասարդների կյանքի հետ քայլ պահելու, գիտութեան, տեխնոլոգիաների, առհասարակ՝ կյանքի հետ քայլ պահելու եւ միշտ տեղյակ լինելու նրա մոտեցումով: Սակայն ամենից շատ ինձ միշտ հուզել է Վեհափառ հոր վերաբերմունքը հայ մշակույթի, հայոց հողի ու հայ զինվորի հանդեպ: Ականատես եմ եղել, թե ինչքան ծանր է տարել Հայրապետը արցախյան 44-օրյա պատերազմը, ինչպիսի ջանքեր է ներդրել փրկվելիքի փրկությունը կազմակերպելու: Ականատես եմ նաեւ՝ ինչպես է իր աղոթքների մեջ միշտ վառ պահում կորուսյալ երկիրն ու նահատակ հայորդիներին: Մեր ազգի դժվարին օրերին նրա քարոզները եղել են ինձ համար գոտեպնդման ու հոսանքն ի վեր պայքարելու կորովի աղբյուր:

Իմ տունը եկեղեցու մոտ է: Հաճախ եմ Պատարագը լսում անգամ առանց եկեղեցի գնալու: Ամեն անգամ երկյուղածություն եմ ապրում, երբ «Պահպանիչի» ժամանակ խնդրում ենք պահել, պահպանել հայ ազգը, Հայաստան աշխարհը, հայ զինվորին: Եւ ամեն անգամ, ես էլ եմ մտովի աղոթում Տիրոջը, որ «երկար կյանք տա Հայրապետին, երկար օրեր Հայոց Հոր»:

